ОБЩИНА БРЕЗНИК

ПЛАН ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ (2022-2030 г.) В ОБЩИНА БРЕЗНИК

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящия план за равенство, приобщаване и участие на ромите (2022-2030 г.), е неразделна част областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030 г.). Общинският план прилага целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

В настоящия документ терминът „роми“ се използва като общ термин, който включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно. В община Брезник трайна тенденция е част от хората, които околното население възприема като роми, да се самоопределят като българи. Не всички роми са обект на социално изключване.

За постигане на дългосрочната цел за осигуряване на ефективно равенство и намаляване на различията между ромите и останалата част на населението, **в плана са заложени три хоризонтални цели в областта на равенството, приобщаването и участието и четири секторни цели в областта на образованието, здравеопазването, жилищните условия и заетостта.**

Водещият стратегически документ при разработването на плана е Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030).

Изпълнението му е насочено към:

- Подобряване адаптивността и качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят с проблеми си;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

Реализирането на общинската политика за равенство, приобщаване и участие на ромите е непрекъснат процес, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт и потребностите на жителите на общината, с цел подобряване благосъстоянието на тези групи. Планът е отворен и подлежи на допълнение и актуализиране.

Основните приоритети на плана за равенство, приобщаване и участие на ромите са:

- повишаване на образованието
- здравния статус
- жилищни условия
- заетост
- върховенство на закона и недискриминация
- култура и медии

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ В ОБЩИНА БРЕЗНИК – АНАЛИЗ НА ПРОБЛЕМИТЕ И СИТУАЦИЯТА

Населението на общината към 31.12.2021 г. според данни на ИНФОСТАТ наброява 5904 жители. Територията на общината включваща в състава си град Брезник и 34 села е 405 кв. км и се определя със средна гъстота 14.58 човека на кв.км. Населението в селата е 2169 души и в гр. Брезник – 3735 души.

Продължава тенденцията голяма част от хората от ромски произход да се самоопределят като българи, тъй като населението от ромски произход в гр. Брезник е около 1100 души (по видими белези) - 22% от общия брой на населението. Тази информация е взета приблизително от ЕСГРАОН на общинска администрация Брезник. Населението на общината е концентрирано в града, като тенденцията за повечето от селата е до степен обезлюдяване.

От Националното преброяването през 2011 г., като роми се самоопределят само 165 души. От последното преброяване през 2021 г., все още няма официални данни.

Данни от преброяването през 2011 г.

Община	Лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопределям
		българска	турска	ромска	друга	
БРЕЗНИК	**6 629**	**6 410**	**7**	**189**	**11**	**12**

Възрастовата структура на населението на общината показва неблагоприятни изменения - много висок дял на възрастното население – 2075 души в над трудоспособна възраст и много по-нисък относителен дял на младите хора (до 16 г.) - 663 души (по данни на ИНФОСТАТ).

Живородени за цялата община по данни на ИНФОСТАТ за периода 2019-2021 г.

Живородени за 2019 г. (брой)	**30**
Живородени за 2020 г. (брой)	**48**
Живородени за 2021 г. (брой)	**41**

Родените деца от 01.01.2022 г. до 21.06.2022 г. са 17, като 8 от тях са роми. (по външни белези от ЕСГРАОН на общинска администрация Брезник).

В община Брезник, няма ясно изразена ромска махала или обособени квартали и гета на уязвими етнически малцинства. Има квартали с по–компактна маса от етническите малцинства, но навсякъде населението в тях е смесено.

Община Брезник тясно си сътрудничи, както с училищата и детските градини на територията на общината, ДСП, ДМК, ЦСУРТ, така и с институциите в областта на социалните услуги, РУ Брезник, неправителствените организации и ромската общност. Диалогът на местната власт с отделните членове на ромската общност се осъществява от Здравен медиатор назначен от 14.01.2013 г. Целевата група с която работи са етническите малцинства и хората в неравностойно положение, владее ромски език, познава здравното и социално законодателство, както и специфичните проблеми на общността.

При изпълнението на Плана се съблюдава принципът на партньорство с местните общности и представители на целевата група. На територията на община Брезник от 2016 г. има регистрирана ромска гражданска организация – Сдружение „Младежко сдружение за солидарно общество” - организация за осъществяване на дейност в обществена полза. Целите на това сдружение са: подобряване качеството на живот на всички социално уязвими групи; подобряване на общочовешката ценностна система; организиране на инициативи за подпомагане на социално слаби хора, бедни, самотни и изоставени; работа с деца, младежи и младежки организации с цел интеграция в обществото и предотвратяване на социалното изключване и т.н. Активно взаимодействие между общината и ромското население, до голяма степен се осъществява и чрез Евангелска Петдесятна Църква – 2 „Самарянски извор“ и Свободна Методистка Църква „Светлина и живот“, легитимно регистрирани на територията на община Брезник. Двете църкви се посещават изключително от хора от ромския етнос, като чрез техните пастори успяваме да осъществим контакт с хората за реализиране на различни дейности и инициативи.

III. ПРИОРИТЕТ ОБРАЗОВАНИЕ

В община Брезник има добре развита образователна структура. Има 3 учебни заведения – СУ „Васил Левски” - гр. Брезник, Основно училище „Христо Смирненски”- с. Ноевци, Детска градина „Брезица” - гр. Брезник и част от детска градина „Брезица” в с. Ноевци. Във връзка с изпълнението на дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст приет с ПМС №100 от 08.06.2018 г. са актуализирани двата екипа за обхват, като при съвместната работа на институциите се посещават домовете, провеждат се разговори с родителите и се съставят протоколи за физическо посещение на деца и ученици, с цел записване в училище или в детска градина. Тези посещения са осъществени предимно при социално слаби семейства на деца и ученици от ромски произход. С това се цели намаляване на преждевременното отпадане от образователната система на някои от тези ученици. В община Брезник няма необхванати деца и ученици, подлежащи на задължително образование. Осигурена е допълнителна подкрепа за деца и ученици с трудности и дефицити в обучението.

В СУ „Васил Левски” гр. Брезник се обучават 374 ученици. През учебната 2021/2022 г. училището работи с 28 ученици със СОП, 10 от които са роми. Продължава квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда.

В I-ви и II-ри гимназиален етап на обучение постъпват основно ученици, живеещи в гр. Брезник, част от които са роми или от социално слаби семейства. Ромските семейства в град Брезник държат много на образованието на децата си и затова е изключително важно СУ „В. Левски“ да предлага профили и професии, които да задоволят нуждите от образование на всички ученици. В момента в училището се обучават в професия „Помощник-възпитател“ и профили „Софтуерни и хардуерни науки“ и „Предприемачество“. Броят на учениците, оставащи да учат след 7-ми клас в последните

години се запазва сравнително постоянен /около 30 ученика в клас/, което говори, че потребностите от професии и профили на обучение са задоволени.

Основните цели в работата на учителите и възпитателите са най-общо насочени към повишаване мотивацията, насърчаване на активността, творчеството и талантите, осмисляне на свободното време на учениците. Активно се работи за включване на учениците от ромски произход в извън училищни дейности - танцови състави, отбори по волейбол, футбол и карате, певчески състави, литературни студия и др. Във връзка с Наредба за приобщаващото образование, са сформирани 11 групи за занимания по интереси, с под категория и заглавие: личностно развитие - група „Опознаваме се докато учим“, околен свят - клуб „Опознай България“, вокално пеене - музикално студио „Песенна дъга“, човекът и природата - клуб „Светът около нас“, пеене - клуб „Ритъм“, човекът и общество - клуб „Традиции и ценности“, алгоритми - клуб „На ти с ИТ“, технологии - ателие „Сръчкотилница“ и клуб „Умения и красота“, български език и литература - клуб „Литературознание“, народни танци - клуб „Граовчета“.

Училището разполага с необходимите човешки и материални ресурси и има реализирани проекти, включващи подпомагане на ученици, изоставащи в обучението. СУ „Васил Левски” осигурява достъп до качествено образование и обучение и равен старт на всички ученици, независимо от техния етнос. От учебната 2018/2019 година са назначени щатни логопед и двама ресурсни учители. По ЕП „Подкрепа за успех“ е назначен образователен медиатор. От учебната 2021/2022 г. има назначен психолог по Проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващото образование“.

В Основно училище „Христо Смирненски” с. Ноевци, се обучават общо 47 ученици. Чрез добрите специалисти и наличната материалната база училището има ресурси за реализирането на дейности по интеграцията и достъпа до качествено образование и обучение и равен старт на учениците от ромския етнос. Училището има опит в извънкласните форми на обучение, като през учебната 2020/2021 година са сформирани две групи за занимания по интереси: „Творци на чудеса“ - 1-4 клас и „Приятели на природата“ - 5-7 клас, а от началото на 2021/2022 учебна година работят две групи по интереси в начален етап на обучение – „Да опазим природата“ и „Традиции и обичаи“. Обхванати са всички деца от начален етап на обучение. Училището кандидатства и получава финансиране за работа с деца и ученици от уязвими групи.

За съжаление съществуват редица проблеми, които създават условия за отпадане на ученици от образователната система. В последната учебна година, въпреки усилията на институциите има отпаднали ученици, като голяма част от тях са от ромски произход. Това са предимно ученици от семейства, търсещи работа в дърводобива и животновъдството, които пребивават временно в населени места от община Брезник. Голяма част от родителите на тези ученици са неграмотни и отпаднали преждевременно от образователната система и липсва отношение към образованието. Друга причина да напускат училище, макар и малък брой учениците е това, че започват да работят, за да помагат в издръжката на семействата си.

Детска градина „Брезица” гр. Брезник е единственото детско заведение, с филиал в с. Ноевци, което изцяло задоволява нуждите от детска градина в общината. Основната й функция е да бъде благоприятна среда, в която да се откриват, насочват и развиват способностите на детето и да се изграждат уменията му за живота. Като първо звено в образователната система детската градини в Община Брезник е доказала своята функционалност. В нея се обучават 107 деца в общо 4 групи. ДГ „Брезица” с годините е натрупала опит в ежедневната си работа с деца от етническите малцинства. Вече две учебни години детската градина работи по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, по процедура за директно предоставяне по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. Проектът включва допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи, провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, включително обезпечаване на средствата за такси детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др., свързани с процеса на обучение. Назначени са психолог, ресурсен учител и помощник на учителя за учебната 2020/2021г., които за съжаление от началото на 2021/2022 учебна година бяха съкратени, поради липса на деца със СОП. До м. април 2022 г. ежемесечно Проект АПСПО покриваше такса детска градина на децата до 4 – годишна възраст по критерии, определени от АСП. Със свое Решение №182 по Протокол № 12/23.10.2020г., Общински съвет Брезник прие въвеждане на задължителна предучилищна подготовка за 4-годишните деца в община Брезник. С това решение се цели главно по - ранната социализация на децата и преодоляване на дефицитите в деца от уязвими групи, както и постигане на максимален обхват на децата от община Брезник, подлежащи на задължително предучилищно образование. Създават се условия за равнопоставеност, организират се различни форми за подпомагане на културните изяви на децата от етническите малцинства. Съвместно с общината се осъществяват форми за ефективна работа с родители, които възпрепятстват децата си да посещават детската градина. Провеждат се кръгли маси по актуални проблеми, както и семинари, осъществени от директора на детската градина. ДГ „Брезица” разполага с отлична материална база и е обезпечена с високо квалифициран педагогически и непедагогически персонал. В началото на всяка учебна година се обхождат семействата, чиито деца не са посетили детската градина и се разговаря индивидуално с всеки родител за ползата от това, детето да посещава детската градина, да бъде социализирано и адаптирано в позитивна педагогическа среда. Детската градина работи по проект „Мост към добрината”, основната цел на който е повишаване възпитателната роля на детската градина за формиране на ценностни качества и добродетели у децата, чрез обичта, приятелството, усмивката, прегръдката, съпричастността и взаимопомощта, в която инициатива се включват не само децата, но и родители и партньори, като целта е да се създаде позитивна среда, която да подтисне агресията и негативните прояви у децата.

В училищата и детските градини няма обособени групи с деца и ученици от ромската малцинствена общност. Основните проблеми на ромските деца в община Брезник са свързани с ранното отпадане от образователната система и включване в тежки форми на детски труд или противообществени прояви. Въпреки, че децата от ромския етнос не живеят в затворена общност е необходимо образователните институции да работят за тяхната интеграция, да се извършва допълнителна работа за по-добро усвояване на учебния материал, както и усвояване на устойчиви модели за социално включване. Често поради социални и икономически причини родителите не са в състояние ефективно да подкрепят децата си в образователния процес и трудно се включват в училищния живот. Ефективното реализиране на образователна интеграция, ще даде резултат само тогава, когато от най-ранна възраст децата и учениците имат достъп до качествено образование и обучение и когато този процес е в симбиоза с внедряване на нови подходи и иновативни форми на обучение и мерки за мотивиране и стимулиране. Това е предпоставка за успешната им реализация във всеки последващ етап от живота: в професионален план, в семейството и в социалните взаимоотношения на всички нива.

Ситуацията с разпространението на COVID-19 изправи българската образователна система пред сериозно предизвикателство – да се модернизира по такъв начин, че да не задълбочи дистанцията в образованието. В условията на обучение от разстояние в електронна среда значителен брой ученици и учители от двете училища в община Брезник бяха обезпечени с устройства чрез ЕП „Наука и образование за интелигентен растеж“ – модул „Равен достъп до училищното образование в условията на кризи“ /38 бр. устройства за ученици и 21 бр. преносими компютри за педагогически специалисти/, като е проведено обучение на над 70 ученици и 40 родители за работа в онлайн среда. С устройства са обезпечени училищата и по Национална програма ИКТ - 30 таблета и 2 преносими компютъра за ОУ „Хр. Смирненски“

Заложени цели във връзка с онлайн обучението:

1. Осигуряване на възможност за дистанционно обучение и равен достъп до подкрепа за личностно развитие на всяко дете и ученик в условията на ОРЕС.

2. Синхронизирана екипната работа между родители, учители и специалисти за оптимизиране процеса на обучение от разстояние в електронна среда.

3. Организиране и провеждане на компенсаторни индивидуални онлайн сесии с нуждаещите се деца и ученици.

4. Оптимизиране при използването на образователен софтуер, мултимедийни учебни материали и ресурси, електронни учебници, уеб приложения за обучение, образователни сайтове, дидактически упражнения и игри.

5. Предоставяне на допълнителни обучителни материали на деца и ученици със СОП, придружени с консултации /по телефон или по интернет/.

6. Насърчаване и мотивиране на родителите за активно включване в образователния процес на децата и учениците.

IV. ПРИОРИТЕТ ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Целите на общинската администрация са превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване; развиване на медиаторството и на различни форми на работа за и в общността; повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация; разширяване обхвата на здравноосигурените лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства, чрез предприемане на законодателни инициативи по отношение на здравното осигуряване на социално слабите, в това число и на дълготрайно безработните.

Детските консултации от личните лекари се провеждат редовно, няма отделни консултации само за ромското население, провеждат се постоянно. Съгласно заложеното в годишния план за работа на МКБППМН се провежда засилена превантивна дейност под формата на: индивидуални мероприятия със застрашени подрастващи и с техните родители; беседи с актуална тематика в широк спектър – алкохолизъм, тютюнопушене, СПИН, наркотици, трафик на деца и жени, сексуално насилие, COVID 19.

Ромската общност е най – уязвима, поради бедността и липсата на постоянна работа голяма част от тях са здравно неосигурени или с прекъснати права. Регистрирането на новородените при личен лекар става веднага след изписването им от болницата. Съгласно националния имунизационен календар всички деца на територията на общината се имунизират.

Населението на община Брезник се обслужва от Филиал за Спешна медицинска помощ гр. Брезник. ул. "Вл. Радославов" 29, към ЦСМП гр. Перник. Във ФСМП се оказва срочна медицинска помощ на болни и пострадали лица, чийто живот не е пряко застрашен, но които се нуждаят от медицинска помощ в кратък срок, за да бъде предотвратено по-нататъшно развитие и усложняване на заболяването. Неотложната медицинска помощ се оказва безотказно и по всяко време на денонощието на всички нуждаещи се.

На територията на общината има 5 общопрактикуващи лекари, както следва:

- В сградата на бившата поликлиника гр. Брезник – 3 броя общопрактикуващи лекари и 1 лекар по дентална медицина;
- В административната сграда на с. Кошарево – един брой общопрактикуващ лекар.
- В здравната служба в с. Режанци – един общопрактикуващ лекар;
- В сградата на СУ „Васил Левски” – един брой лекар по дентална медицина.

От 2014 г. в община Брезник има назначен здравен медиатор, който е посредник и улеснява достъпа на ромите до здравни грижи и социални услуги. Неговата роля се състои в:

- предоставя здравна и социална информация;
- организира и провежда здравни беседи;
- подпомага дейността на общопрактикуващите лекари, медицинските сестри и социалните работници;
- съдейства за изпълнението на профилактични програми – имунизации, скрининги за онкологични и социално-значими заболявания, туберкулоза, хепатит и др.;
- партнира на РЗИ при организирането на прегледи с мобилни кабинети;

- консултира представители на рискови групи – социално слаби, хронично болни и хора с увреждания, многодетни семейства и др.

Здравният медиатор работи сред уязвими общности, с различни рискови групи, владее ромски език, познава здравното и социално законодателство, както и специфичните проблеми на общността.

Липсата на профилактични прегледи са в основата на здравното състояние на ромското население в община Брезник. Трябва да се акцентира върху детските имунизации и на превантивните образователни мерки.

ЗАЛОЖЕНИ ЦЕЛИ:

1. Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване.

2. Осигуряване на равенство в достъпа до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.

3. Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система. Развиване на медиаторството и на различни форми на работа за и в общността (здравно-социални центрове и др.).

4. Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация.

5. Разширяване обхвата на здравноосигурените лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства, чрез предприемане на законодателни инициативи по отношение на здравното осигуряване на социално слабите, в това число и на дълготрайно безработните.

6. Включване на представители на ромската общност – здравно-социални сътрудници за работа на терен.

7. Превенция за ограничаване разпространението на COVID 19.

V. ПРИОРИТЕТ ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Ромското население в община Брезник е съсредоточено в града, по селата няма роми.

Жилищата в града са сравнително благоустроени. Съществуват голям брой необитавани жилища (предимно в селата). Ромите в града живеят предимно в квартал „Могилица”, и ул. „Цвета Лумбарова“, като подчертаваме, че те са със смесено население, преобладаваща част от което са ромите. По-голямата част от ромските семейства живеят при много добри материално – битови и санитарно – хигиенни условия, но има и такива, които живеят при изключително лоши битови условия, в пренаселени жилища. Местните ромски семейства държат да непрекъснато подобряват своите жилищните условия и осигурят съвременна жилищна среда. Подобряване се и техническа инфраструктура - водоснабдяване, канализация, улична мрежа и благоустрояване.

Община Брезник полага адекватни грижи за поддържане на зелените площи и детските площадки и за изграждането на нова инфраструктура в цитираните квартали. През 2020 г. беше изградена спортна площадка за срийт фитнес с поставени 6 нови уреда.

Няма ограничен достъп до жилищно настаняване и комунални услуги като чиста вода и канализация. От 15 общински жилища към 21.06.2022 г. 13 са отдадени под наем и се обитават от роми, като Общината полага необходимите грижи за тяхното състояние.

ЗАЛОЖЕНИ ЦЕЛИ:

1. Подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско население, целящи осигуряването на съвременна жилищна среда.

2. Проектиране и изграждане на техническа инфраструктура - водоснабдяване, канализация, улична мрежа и благоустрояване, и др.

3. Осигуряване на подходящо алтернативно жилищно настаняване в случай на евикция (отстраняване от владение) на ромски семейства от домовете, които обитават незаконно или при опасност за тяхната сигурност и здраве.

VI. ПРИОРИТЕТ ЗАЕТОСТ

Ромската етническа група е най–затруднена в трудовата реализация. Повечето от целевата група безработни не търсят активно работа, нямат завършено образование и придобита квалификация, което затруднява намирането на работа.

Необходима е целенасочена работа с обезкуражени лица от ромски етнос, както и с регистрираните като безработни, самоопределящи се като роми, с цел подобряване на достъпа им до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях.

При реализацията на инфраструктурни проекти, благоустрояване, озеленяване и детски площадки се включват предимно роми от местното население.

Повечето от целевата група са безработни, не търсят активно работа, нямат завършено образование и придобита квалификация, което затруднява и намирането и съответно наемането им на работа и включването им в обществения живот.

Постъпили на работа през 2021 г. общо

Първичен пазар, Мерки за заетост и Програми (Национални и оперативни програми)	общо	жени	мъже
	234	158	76

По данни на Дирекция Бюро по труда, филиал гр. Брезник:

Средногодишно равнище на безработица в община Брезник и за страната - 2021 г.

	Средногодишно равнище на безработица в община Брезник	Брой безработни лица в община Брезник	Средногодишно равнище на безработица за страната
2021 г.	**8.65%**	**235**	**5.53%**

По данни на Бюрото по труда – филиал гр. Брезник

Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславя рискова група социално слаби лица и семейства, подпомагани с месечни социални помощи по ЗСПД и ППЗСП.

Подпомагани с месечни помощи са 70 ромски семейства по чл. 7 от ЗСПЗ (детски надбавки); 10 ромски семейства са подпомагани с месечни помощи по чл. 8 от ЗСПД (за деца с трайни увреждания); 4 семейства са подпомагани с месечни помощи по чл. 9 от ППЗСП (лица или семейства, чийто доход за предходния месец е по-нисък от определен диференциран минимален доход).

Регионалните програми за заетост са важен инструмент на политиката по заетостта, чрез който местните организации и общности могат да решават проблеми на местните пазари на труда чрез разкриване на нови работни места за безработни лица от уязвимите групи. По регионална програма за заетост с период от 5 месеца за 2022 г. са назначени 15 лица, като 7 от тях са роми.

В Община Брезник се реализира проект „Патронажна грижа плюс“ по ОП ”РЧР” с назначени 11 роми. По държавно делегирана дейност „Асистентска подкрепа“ са назначени 9 роми.

ЗАЛОЖЕНИ ЦЕЛИ:

1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост. Квалификация и преквалификация на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда.

2. Насърчаване на заетостта, чрез провеждане на обучение на безработни лица за ключови компетентности.

3. Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес.

4. Конкретни механизми за осигуряване на устойчива заетост на роми в активна трудова възраст заедно с представители на работодателите, синдикатите, общините и организациите на ромската общност.

5. Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите.

6. Активиране на икономически неактивни лица чрез трудово медиаторство

VII. ПРИОРИТЕТ ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

В Община Брезник не се допуска двоен стандарт в прилагането на законите на държавата по отношение на ромите и всички уязвими групи. Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез всички форми, включително култура и спорт. Насърчава

се равнопоставеността между жените и мъжете и се осигуряват предпоставки за успешна реализация и нова социална роля на ромската жена. В общината не се допуска дискриминационно отношение, поради което в Общинска администрация няма постъпили или регистрирани жалби за нарушаване на общо допустимите правила и норми.

ЗАЛОЖЕНИ ЦЕЛИ:

1. Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.

2. Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.

3. Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот.

4. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата.

5. Повишаване на институционалната и на обществената чувствителност и нетърпимост към прояви на дискриминация и „език на омразата". Приоритетно предприемане на мерки за превенция на етнически мотивирана радикализация, особено в младежка възраст.

6. Повишаване на капацитета на правоприлагащите органи по отношение на борбата с престъпленията и проявите на дискриминация, насилие или омраза, основани на етническа принадлежност.

VIII. ПРИОРИТЕТ КУЛТУРА И МЕДИИ

Културното многообразие е източник и фактор за духовното развитие на обществото като цяло. Поддържа се чрез създаване на условия за съхраняване и развитие на културата на всички етнически групи поотделно и чрез създаването на атмосфера на взаимно уважение, толерантност, разбирателство и механизми за взаимно опознаване и обмен между културите. Културната интеграция на ромите е неделима част от цялостната социално-икономическа интеграция. Основните насоки на работа в областта на културата през последните години са насочени към популяризиране и съхраняване на традициите, обичаите и фолклора на ромите и към заслуженото утвърждаване на ромската култура като част от общонационалната култура. Регионален младежки RAISE център – Брезник беше домакин на пътуващата фотоизложба „Пъстротата на ромския живот". Изложбата беше посветена на Международния ден на ромите - 8 април 2022 г.

Всяка година Общината приема с решение на Общински съвет Културен календар, който е разнообразен, наситен с празнични събития, честване на годишнини, местни, национални и християнски празници, в които се включват деца от ромски произход. Ежегодно в Общинската програма за закрила на детето и в годишния план на МКБППМН

се залагат дейности за организиране и осигуряване на възможности за участие в конкурси, стимулиращи детското творчество и развитие на способностите на децата, за насърчаване участието на всички деца в културни дейности и дейности за свободното време – детски градини, извънкласни дейности в училища, клубове, школи, състави и групи към читалищата. На територията на община Брезник функционират 9 читалища, в които целогодишно се предоставя възможност на децата и младите хора да развиват своите интереси, способности и талант в самодейното танцово, музикално, театрално и художествено изкуство. Разнообразни форми на работа с децата в свободното време предлагат и читалищните библиотеки. Организационните форми на работа са динамични и отворени със свободен достъп и избор. Дейностите се актуализират всяка година, съобразявайки се с желанията на родители и деца. Това са: школи по английски и испански език, вокални формации, клубове за автентичен фолклор и балет, самодеен театър и др. Квалифицирани ръководители и преподаватели помагат на всяко дете да развие своите дарби и заложби, като им дават шанс да ги споделят със света. По трудния път на всяка личност да намери своето място в обществения живот, читалищата работят за насърчаване талантите и съдействат за възпитанието им в дух на хуманизъм и общочовешки добродетели.

ЗАЛОЖЕНИ ЦЕЛИ:

1. Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромите;

2. Развитие на любителското изкуство сред ромите като предпоставка за професионално развитие и реализация;

3. Стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот.

4. Представяне на ромската общност – проблеми, традиции, култура и съвременни достижения във всички сфери на обществения живот в печатните и електронни медии.

IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА:

1. Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално - икономическо положение, които се самоопределят като роми и за други ученици в сходна ситуация;

2. Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в кварталите;

3. Намалена безработицата сред малцинствата;

4. Подобряване на жилищните условия на целевата група.

X. МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

Изпълнението на Плана е съвместна задача на органите на местната власт, ДСП и Отдел „ЗД” - Брезник, Ф „БТ” - Брезник, РУ Брезник, образователните институции на територията на община Брезник, НПО, регистрирани на територията на община Брезник, социални и здравни институции, спортни клубове и други институции, свързани с

проблемите на ромската общност. При изпълнението му ще се съблюдава принципът на партньорство с местните общности и представители на целевата група.

XI. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Чрез мониторинга се осигурява регулярна, систематична проверка и проследяване на напредъка и качеството на изпълнение на плана. Оценката на изпълнението на плана за равенство, приобщаване и участие на ромите се осъществява от Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси (ОССЕИВ), чрез прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението. Това се реализира посредством:

- събиране на данни чрез формални и неформални методи на местно ниво в различните приоритети;
- анализиране на събраната информация;
- ОССЕИВ координира и обобщава получената информация в доклада
- Докладът се представя за одобрение пред ОССЕИВ

XII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Постигането на равенство, приобщаване и участие на ромите изисква сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на национално, регионално и местно ниво в партньорство с гражданското общество и пълноценно участие на ромите в този процес.

Планът има рамков характер. Задава насоки на действия в приоритетните области за периода 2022 – 2030 година. Планът може да бъде допълван и актуализиран, съобразно потребностите за развитие и предизвикателствата на социално-икономическата ситуация.

ОБЩИНА БРЕЗНИК

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ (2022-2030 г.)

ПРИОРИТЕТ I: ОБРАЗОВАНИЕ				
Стратегическа Цел	**Оперативна цел**	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Предвидени финансови средства**
Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда	1.Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование.	1.1.Работа на „Комисия за детето“, създадена със заповед на кмета на община Брезник за образователно-интеграционните политики, съвместно с училищните настоятелства, граждански и неправителствени организации; 1.2. Поддържане на картотека на подлежащи ученици и деца за ДГ и 1 клас; 1.3. Подпомагане на децата и учениците от социално слаби семейства /дрехи, ученически пособия/;	Община Брезник, Училищата на територията на общината и МКБППМН	В рамките на общинския бюджет
	2.Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход.	2.1. Създаване на условия за запознаване с ромската култура и етнически особености на учителите, работещи с ученици застрашени от отпадане; 2.2. Създаване на условия за мултикултурно и мултиетническо опознаване посредством включване в дейностите по интереси на ученици-роми;		
	3.Превенция на отпадане от училище и огрaмотяване на неграмотни и	3.1. Беседи с родителите на ученици-роми за необходимостта от образование;		

	малограмотни възрастни роми.	3.2. Насърчителни мерки за директори да записват подлежащите на обучение роми равномерно в класовете. Стремеж към нарастващ % във всяко училище; 3.3. Осигуряване на редовна посещаемост и задържане в училищата чрез изготвяне на индивидуални програми за децата, застрашени от отпадане; 3.4. Предоставяне на продължаващо професионално обучение за лица, навършили 16 г и огрaмотяване на възрастни роми; 3.5. Включване на децата от ромски произход в извън училищни дейности;		
	4.Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и дефицити в обучението, и отпаднали от училище с цел тяхната реинтеграция.	4.1. Осигуряване на допълнителна подготовка в след учебни занимания и работа с деца с трудности и дефицити в обучението по отделните предмети; 4.2 Работа с деца със СОП;		
	5.Приобщаване и приемане на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот.	5.1. Ангажиране на родители на деца и ученици от етническите малцинства в училищни настоятелства или обществени съвети 5.2. Организиране на „Училище за родители“		
	6.Усъвършенстване на образователните условия за качествено образование чрез квалификация на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда,	6.1. Квалификация на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда; 6.2. Работа по проекти, чрез които да се назначат образователни медиатори, помощник-учители,		

	интеркултурна компетентност у директорите, учителите и другите педагогически специалисти.	ресурсни учители, психолози, логопеди;		

ПРИОРИТЕТ II: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Стратегическа Цел	Оперативна цел	Дейности	Отговорни институции	Предвидени финансови средства
Оперативна цел: Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми	1. Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване.	1.1. Провеждане на беседи за начините за предпазване от нежелана бременност и опасностите от ранните и родствени бракове; 1.2. Провеждане на кампании за имунизиране на населението, особено на децата с непълен имунизационен статус; 1.3. Активизиране дейността на отговорните институции и НПО сектора за издирване на деца без личен лекар и разясняване пред родителите им важността за регистрирането им; 1.4. Провеждане беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното им прилагане, както и имунизацията за превенция на злокачествени и хронични заболявания; 1.5. Стимулиране създаването на извънкласни форми на здравно образование за ромските деца – клубове, спортни секции и др.; 1.6. Провеждане на скринингови изследвания с мобилен мамограф за превенция на рака на	ДСП Брезник; Здравен медиатор; Училищата на територията на общината, МЗ, РЗИ, Община Брезник	В рамките на Общинския бюджет

		млечната жлеза;		
	2. Осигуряване на равенство в достъпа до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства.	2.1. Активно съдействие в усилията на личните лекари за обхващане на бременните до четвърти месец на бременността чрез здравния медиатор и повишаване на сътрудничеството между институциите и НПО в тази област;		
	3. Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система. Развиване на медиаторството и на различни форми на работа за и в общността (здравно социални центрове и др.).	3.1. Информиране на млади роми за възможността да кандидатстват във ВУЗ с медицински специалности; 3.2. Включване на роми в образователни курсове за социални, здравни или лични асистенти на хора с увреждания, чрез Бюро по труда Брезник; 3.3 Даване възможност на роми да кандидатстват за работа в учебни или социални заведения като „помощници“;		
	4. Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна и социална информация.	4.1. Информиране на ромското население за здравно осигурителните им права и задължения и правата им като пациенти; 4.2. Съдействие от здравния медиатор по отношение подготовката на документи до различни институции;		
	5. Дейности по подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност.	5.1. Провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; 5.2. Подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза. 5.3. Осигуряване на мобилни кабинети за		

		изследване на туберколоза		
ПРИОРИТЕТ III: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ				
Стратегическа Цел	**Оперативна цел**	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Предвидени финансови средства**

Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура	1. Подобряване на жилищните условия в квартали с компактно ромско население, целящи осигуряването на съвременна жилищна среда. 2. Актуализация/изработване на подробни устройствени планове на съществуващи и новоотредени терени. 3. Проектиране и изграждане на техническа инфраструктура - водоснабдяване, канализация, улична мрежа и благоустрояване и др. 4. Изграждане, осигуряване на социални жилища.	1.1. Оценка на нуждите от подобряване състоянието на ромските квартали по отношение на инженерната инфраструктура; 1.2. Благоустрояване на алейни мрежи, зелени площи и детски площадки; 2.1. Актуализация на подробни устройствени планове на съществуващи терени; 2.2.Уреждане въпросите със собствеността на терена-Държавна собственост; 3.1. Подобряване състоянието на техническата инфраструктура, асфалтиране на улици, изграждане на тротоари, реконструиране на ВиК мрежи; 3.2. Кандидатстване по национални и европейски програми за енергийна ефективност; 4.1. Рехабилитация на съществуващи общински жилища; 4.2. Приемане и реализиране на общински жилищни програми за социално слаби ромски семейства; 4.3. Осигуряване на подходящо алтернативно жилищно настаняване в случай на евикция (отстраняване от владение) на ромски семейства от домовете, които обитават незаконно или при опасност за тяхната сигурност и здраве.	Община Брезник	В рамките на Общинския бюджет

ПРИОРИТЕТ IV: ЗАЕТОСТ				
Стратегическа Цел	**Оперативна цел**	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Предвидени финансови средства**
Подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване	1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост. Квалификация и преквалификация на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда.	1.1. Разработване на проекти, включени в програми за квалификация и трудова заетост по програми, сезонна заетост и др.	Дирекция „Бюро по труда” филиал - гр. Брезник; Община Брезник	В рамките на общинския бюджет
	2. Насърчаване на заетостта чрез провеждане на обучение на безработни лица за ключови компетентности.	2.1. Обучаване на младежи в професионални умения чрез стажуване;		
	3. Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес.	3.1.Включване на местното население при реализацията на инфраструктурни проекти, благоустрояване, озеленяване и детски площадки; 3.2. Стимулиране на икономическата инициатива сред хората от малцинствата за развиване на бизнес и производство; 3.3. Обучение на лица от ромски произход за развитие на бизнес и производство;		
	4. Конкретни механизми за осигуряване на устойчива заетост на	4.1. Разработване и изпълнение на проекти за повишаване на квалификацията и		

	роми в активна трудова възраст заедно с представители на работодателите, синдикатите, общините и организациите на ромската общност. 5. Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите.	преквалификацията на ромите 5.1. Срещи, семинари, дискусии, кръгли маси, кампании.		
ПРИОРИТЕТ V: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ				
Стратегическа Цел	**Оперативна цел**	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Предвидени финансови средства**
Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „езика на омразата”.	1. Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. 2. Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот. 3. Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез	1.1. Провеждане на дискусии, обсъждания на теми: „насилието в училище и извън него” „междуличностните отношения”, „асоциални прояви и последствията от тях”; 1.2. Мерки за оказване на професионална подкрепа на деца, които са регистрирани в Детска педагогическа стая; 2.1. Запознаване и разясняване на Наредба №1 на Общински съвет за обществения ред; 3.1. Обучение по правата на човека и правата на детето в училище;	Училищата на територията на общината; Инспектор „ДПС”; ДСП - Отдел „ЗД”; Здравен медиатор; МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет

	всякакви форми	3.2. Повишаване на институционалната и на обществената чувствителност и нетърпимост към прояви на дискриминация и „език на омразата”. Приоритетно предприемане на мерки за превенция на етнически мотивирана радикализация, особено в младежка възраст;		
	4. Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот.	4.1. Провеждане на кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на признак “пол”;		
	5. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата.	5.1 Работа и подкрепа на приемните семейства и на децата, настанени в тях;		
	6. Повишаване на капацитета на правоприлагащите органи по отношение на борбата с престъпленията и проявите на дискриминация, насилие или омраза, основани на етническа принадлежност.	6.1. Превантивна работа на полицията и обществеността, съвместно планиране, работни срещи срещу разпространението на наркотици в кварталите със смесен население; 6.2. Усилване на дейността на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни деца.		

	7. Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, Съвета на Европа и ЕС, и използване на съществуващите в ЕС инструменти. 8. Повишаване на правната култура във връзка с придобиването, ползването и съхраняването на български лични документи. 9. Промотиране на Национална телефонна линия за деца (НТЛД) 116 111–, администрирана от ДА „Закрила на детето“	7.1 Връзка с НПО, които работят по проблемите с трафик на хора – срещи, семинари, кръгли маси; 8.1. Беседи с ученици, на които им предстои да вадят първи лични документи; 9.1. Запознаване на учениците с възможностите за ползване на Национална телефонна линия за деца - срещи, инициативи и участия;		
ПРИОРИТЕТ VI: КУЛТУРА И МЕДИИ				
Стратегическа Цел	**Оперативна цел**	**Дейности**	**Отговорни институции**	**Предвидени финансови средства**
Създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот и съхранение и развитие на ромската	1.Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромите; 2.Развитие на любителското изкуство	1.1. Разработване и реализиране на програми за културна и социална интеграция на общинско ниво като част от областните и общински програми за развитие 1.2. Реализиране на образователна програма за правата и задълженията на общността, като равноправни граждани – листовки, дискусии, медийни продукти; 2.1. Да се създадат клубове по интереси в	Община Брезник; Читалищата и училищата на територията на общината	В рамките на Общинския бюджет

традиционна култура и творчество	сред ромите като предпоставка за професионално развитие и реализация; 3.Стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот.	читалищата за етническото население 2.2. Организиране и провеждане на концерти, творчески срещи и прояви с изтъкнати творци от етносите; 3.1. Организиране и провеждане на празници извън рамките на кварталите с етническо население; Участие в празника на общината. 3.2. Издирване на талантливи деца от етносите и подпомагане на записването им в училища по изкуствата.		
Създаване на условия за равнопоставено представяне на ромската общност, промяна на негативния образ на ромите и противодействие на проявите на „език на омразата” в печатните и електронни медии.	1. Представяне на ромската общност – проблеми, традиции, култура и съвременни достижения във всички сфери на обществения живот в печатните и електронни медии; 2. Противодействие на проявите на „език на омразата” в печатните и електронни медии.	1.1. Институционално укрепване на читалищата като модерни центрове за развитие на местната общност, включително и ромската 1.2. Популяризиране на ромската култура чрез общинския културен календар	Община Брезник; Читалищата на територията на общината	В рамките на Общинския бюджет

Планът е приет с Решение № …….. по Протокол № от …….. на Общински съвет Брезник